

Sygn. akt: III U 426/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 września 2015 r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Załęska-Bartkowiak
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Emilia Kowalczyk

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 15 września 2015 r. w O.

sprawy z odwołania S. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania S. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 12.05.2015r. **znak** (...)

orzeka:

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 12.05.2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. odmówił S. S. prawa do emerytury.

S. S. wniósł odwołanie od tej decyzji. Stwierdził, że spełnia warunki do uzyskania prawa do emerytury.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Wskazał, że S. S. nie spełnia warunków do przyznania wcześniejszej emerytury, o których mowa w art.184 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, gdyż pomimo osiągnięcia wymaganego wieku emerytalnego 60 lat i legitymowania się ponad 25-letnim ogólnym stażem pracy, nie posiada wymaganego 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

S. S. w dniu 14.04.2015r. złożył w Oddziale ZUS wniosek o emeryturę z tytułu pracy w warunkach szczególnych. S. S. był członkiem OFE, przy czym wraz z wnioskiem o emeryturę złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku OFE na dochody budżetu państwa. Po rozpoznaniu wniosku o emeryturę ZUS stwierdził, że S. S. legitymuje

się łącznym stażem pracy w wymiarze 26 lat, 4 miesiące i 17 dni. Natomiast ZUS nie uznał żadnego okresu jako pracy wykonywanej w szczególnych warunkach.

S. S. urodził się dnia (...) Zatem podstawą ubiegania się przez niego o prawo do emerytury jest **art. 184** ustawy **o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń** (tekst jedn. Dz. U. z 2015r., poz.748 ze zm.) w zw. z **§4** rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. **w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze** (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.). Zgodnie z tymi przepisami prawo do emerytury przysługuje ubezpieczonemu urodzonemu po 31.12.1948r., jeżeli:

- osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn,
- nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego lub złożył wnioski o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE, za pośrednictwem Zakładu na dochody budżetu państwa,
- w dniu 01.01.1999r. udowodnił 25-letni okres składkowy i nieskładkowy, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W przedmiotowej sprawie spór sprowadzał się do rozstrzygnięcia, czy odwołujący zgromadził 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Sąd w niniejszym postępowaniu analizował, czy zachodzą podstawy do zaliczenia odwołującemu jako pracy wykonywanej w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia od dnia 15.08.1972r. do dnia 31.10.1991r. w (...) S. w O..

ZUS nie zaliczył w/w okresu do pracy wykonywanej w szczególnych warunkach ze względu na braki formalne świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach oraz z uwagi na to, że zakwestionował, aby praca odwołującego była pracą wykonywaną w szczególnych warunkach.

Sąd dokonał oceny charakteru pracy odwołującego w spornym okresie na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach osobowych oraz w oparciu o zeznania odwołującego.

Z dokumentów znajdujących się w aktach osobowych wynika, że S. S. został przyjęty do pracy w (...) S. od dnia 15.08.1972r. na stanowisko murarza. Z zeznań odwołującego wynika, że pracował na stanowisku murarz-tylnik na terenie Elektrociepłowni (...). Wykonywał wszystkie prace murarskie. Niektóre z prac wykonywał na wysokości, a niektóre na poziomie „zero”. Następnie dnia 28.01.1980r. wyjechał na budowę eksportową do Czechosłowacji, gdzie także pracował na stanowisku murarz-tylnik. Powrócił w październiku 1981r., a od 01.01.1982r. objął stanowisko majstra budowy. Miał bezpośredni nadzór nad brygadą murarską, ciesielską, zbrojarską i spawalniczą. Początkowo pracował na terenie (...) P., ale potem ze względu na stan zdrowia został przeniesiony do prac przy (...) w O.. Tam także pracował jako majster budowy, do jego obowiązków należał demontaż konstrukcji żelbetowych oraz ulewianie nowych fundamentów pod konstrukcje.

Odwołujący do chwili obecnej pracuje w (...) S., przy czym pracodawca przechodził liczne reorganizacje. Po jednej z nich pracodawca wystawił dnia 06.10.1997r. świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach, z którego wynika, że w okresie od dnia 15.08.1972r. do dnia 31.12.1981r. S. S. pracował w charakterze murarza-tylnika, które to stanowisko wymienione jest w wykazie A, dziale V, a od dnia 01.02.1982r. do dnia 31.10.1991r. pracował na stanowisku majstra budowy, które to stanowisko wymienione jest w wykazie A, dziale XIV poz.1, 24 pkt 3 zarządzenia nr 9 Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z dnia 01.08.1983r. w sprawie wykazu stanowisk pracy w budownictwie, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze uprawniające do wzrostu emerytur lub renty inwalidzkiej lub wcześniejszego przejścia na emeryturę.

Sąd dał wiarę zeznaniom odwołującego co do charakteru jego pracy w spornym okresie. Jednakże z tych zeznań wynika, że nie była to praca wykonywana w szczególnych warunkach. Wbrew subiektywnemu przekonaniu

odwołującego, jego praca murarza-tynkacza oraz majstra budowy nie uprawniała go do emerytury po ukończeniu 60-tego roku życia.

Odwołujący wiązał swe prawo do emerytury z faktem, że pracodawca wystawił mu świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Jednakże ugruntowane jest w judykaturze stanowisko, że świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach nie jest dokumentem urzędowym w rozumieniu art.244 kpc (wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 11.09.2011r., III AUa 1706/11, LEX nr 1223239). Zatem jest jedynie jednym ze środków dowodowych, które podlegają weryfikacji przez Sąd w kontekście całokształtu zgromadzonego materiału dowodowego. Sąd poddał zatem analizie zapisy znajdujące się w owym świadectwie pod kątem ustalenia, czy praca opisana w świadectwie była pracą wykonywaną w szczególnych warunkach.

Ze świadectwa wynika zatem, że w odwołujący początkowo pracował jako murarz-tynkacz, a następnie jako majster budowy. Pracodawca zakwalifikował te prace jako stanowiska wymienione w wykazie A, dziale V i XIV poz.1 i 24 pkt 3 zarządzenia resortowego.

Tymczasem w dziale V poz.1 pkt 3 wymienione są prace murarza przy robotach wodno-kanalizacyjnych oraz budowie rurociągów w głębokich wykopach. Już z zeznań odwołującego wynika, że nigdy nie wykonywał prac tego typu. Oznacza to, że pracodawca dość swobodnie dokonywał zapisów w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach, nie zwracając uwagi, że nie znajdują one żadnego pokrycia w rzeczywistości wykonywanych obowiązkach pracowniczych.

Niezależnie od tych zapisów, Sąd dokonał analizy pracy odwołującego jako murarza-tynkacza pod kątem tego, czy jego praca była zakwalifikowana do działu V odnoszącego się do budownictwa. Żaden z punktów rozporządzenia z dnia 07.02.1983r. nie wymienia pracy murarza-tynkacza. Natomiast zarządzenie resortowe wymienia pracę murarza jedynie wówczas, gdy konkretyzuje prace wyszczególnione w dziale V pod punktem 1 (roboty wodnokanalizacyjne oraz budowa rurociągów w głębokich wykopach) i punktem 2 (budowa oraz remont chłodni kominowych i kominów przemysłowych), a takich odwołujący nie wykonywał. Nie można też zaliczyć pracy odwołującego do działu V poz.5, gdyż odwołujący nie pracował przy montażu konstrukcji metalowych na wysokości. Jego praca polegała na typowych pracach murarskich. Wprawdzie niekiedy wykonywał pracę na wysokości, lecz nie stale i nie w pełnym wymiarze czasu pracy, albowiem jak zeznał sam odwołujący – wykonywał wszelkie prace murarskie, także te na poziomie zero.

Odwołujący zeznał także, że jedną z prac, które wykonywał, była budowa pieców cegłą szamotową. Także i tej pracy nie można zaliczyć do prac wykonywanych w szczególnych warunkach. Nie jest to bowiem praca wymieniona w dziale XIV poz.10 w/w rozporządzenia, bo nie polegała na pracach murarskich na gorąco pieców przemysłowych.

Kolejnym okresem, który odwołujący wykazuje jako pracę wykonywaną w szczególnych warunkach, jest okres od dnia 01.02.1982r. do dnia 31.10.1991r, gdy S. S. był majstrem budowy. Stanowisko to zakwalifikowano w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach jako wymienione w wykazie A, dziale XIV poz.24 zarządzenia resortowego.

Konieczne było zatem dokonanie analizy, czy praca odwołującego w tym okresie miała cechy dozoru inżynieryjno-technicznego na wydziałach i oddziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie. Zatem punktem wyjścia przy ocenie pracy odwołującego jest ustalenie, jakie były podstawowe prace wykonywane w wydziale i czy są one wymienione w rozporządzeniu. Głównym zadaniem działu, na którym pracował odwołujący, było wykonywanie wszelkich prac związanych z budową (...) P.. Podlegało mu około 10 osób. W zależności od okresu - nadzorował albo brygadę murarską, ciesielską, zbrojarską albo spawalniczą. Gdy został przeniesiony do prac przy (...) w O., to do jego obowiązków należała wymiana elektrofiltrów, demontaż konstrukcji żelbetowych oraz ulewianie nowych fundamentów pod konstrukcje.

Jak zatem wynika z powyższego – odwołujący sprawował nadzór nad pracownikami wykonującymi wszystkie prace w budownictwie, a nie tylko nad wymienionymi w rozporządzeniu. Dlatego jego pracy nie można zakwalifikować do działu XIV poz.24 rozporządzenia.

Dokonując oceny charakteru pracy odwołującego, Sąd miał także na uwadze, że jedynie przez niektóre miesiące w 1983r. otrzymywał on dodatek za pracę w warunkach szkodliwych, co wynika z zapisów na karcie wynagrodzeń. W pozostałych latach takiego dodatku nie otrzymywał.

Podkreślić należy, że skorzystanie z prawa do przejścia na wcześniejszą emeryturę jest wyjątkiem od zasady przechodzenia na emeryturę w powszechnym wieku emerytalnym. Aby z tego dobrodziejstwa skorzystać, należy wykazać przed Sądem spełnienie wszelkich przesłanek z art.184 w/w ustawy. Zauważyć należy, że w myśl §2 w/w rozporządzenia praca w szczególnych warunkach musi być wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy, aby dawała takie uprawnienia. Zatem okoliczność, że pewne elementy pracy odwołującego nosiły cechy pracy w szczególnych warunkach, pozostaje bez znaczenia, skoro nie były wykonywane stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Z tych względów Sąd Okręgowy oddalił odwołanie na mocy **art.477¹⁴§1 k.p.c.**